

idee van het
vooropgaande
nog Jan den
klagen:

ges! — het hier
aandacht — u
aan in predi-

rdig kan niets
want zij heb-
nog treuriger,
er in, ook met
Schleiermacher
zonder religie,
et zijn grooten
rijt had kunnen
arbij het bewijs
„don taalschat“
Zoo moeten
de onze refor-
ger zegen voor
in de taal. Wij
dellijken weg“
randelen“; dan
sau. Want niet
„van noode“
i, dan zal het
n kan inleven
ok zonder con-
n wel; en de
„binnenwaarts
Zijn knechten
in individuele
van heilig ver-
chte woorden“
„probeert kun-
wie in simpele
ort van Gods
heid.
ien willen noe-
naar „is niet
moeten verder-
lijkheid, is het
d in de doffig-
gebleken“ en
wel-zegger van
z zijn van het
wijs. Neen, het
wezen achter
ssing bidt van
hzelf eerst ont-
al; daar heeft
ht op, en dat
ons. En iedere
t, zal de aan-
derdeelen, die
riek, in elkaar
j den dominee,
aan heeft. Ach
overgetrouwd“
bediend; en er
t „bijgebrocht“
eens zien spa-
komt toch van
ninee vaak zo-
eren tot asch-
di afgeven, als

Uw taal, o kerk, zal beslissen, of ge dat meent.
Uw taal zal ook uw vonnis zijn.

K. SCHILDER.

Verheldering. In het voorgaand artikel (IV), 1e kolom, regel 6 v. b. staat: verhouding; lees: verkondiging. — In 4e kolom, regel 8 v. o. lees: compendium; regel 6 v. o. staat: die ook nu; lees: die ook voor. Kleinere foutjes gaan we voorbij. K. S.

UIT DE SCHRIFT.

De teleurstelling der wereld.

Alzoo moeten omkomen al Uw vijanden, o Heere!
Richteren 5:31a.

De dagen van nu zijn angstdagen.
Heel het leven is vol onrust en spanning.
De bange vragen om vrede en licht vormenig-
vuldigen zich, en... op die vragen poogt de
wereld een antwoord te geven. Zij spant alle krach-
ten in, om de onrust tot stilte te brengen, en de
wanhopig-vragende menschen gerust te stellen, maar
ach, de troost, dien zij biedt, is een holle klank,
en zij bedriegt zich met den schijn der dingen.
Al haar idealen stooten te pletter op de harde
rotsen der oordeelswerkelijkheid, en haar hoop gaat
onder in bittere teleurstelling.

Wilt ge haar teleurstelling nader kennen?
Luister dan, naar wat Debora in haar lied ant-
woordt op de vrolijke woorden van de „wijste“
der staatsvrouwen.

De „wijste“ der staatsvrouwen heeft uitgespro-
ken.

Haar „wijsheid“ heeft haar taak verricht, en
wat is die wijsheid arm! Wat is haar troost leeg!
Wat gluiert door ieder woord het mooi-gemaskerde
bedrog! Wat... maar ineens is Sisera's paleis
verdwenen. Debora spreekt niet meer van de ang-
stige moeder. Gij ziet noch haar, noch haar hof-
dames weer, maar als de „wijste“ klaar is met
haar „troostredenen“, hoort ge plotseling de aan-
grijpende psalmtönen van Israël's profetes: Alzoo
moeten omkomen al Uw vijanden, o Heere!

Vanwaar dit afgebroken?
Waarom onttrekt Debora Sisera's moeder aan
ons oog?

Waarom hooren we niet, wat er gebeurt na het
woord der hofdames?

Wel, hier openbaart zich weer de teerheid en
kiescheid en fijnheid van Debora's vrouwenziel,
want... wat had er op de vertroosting der
„wijze“ staatsvrouw moeten volgen? Niets dan bit-
tere ontuchtering. Niets dan ontzettende ontgoo-
cheling als de vluchtelingen de droeve mare van
den nederlaag verspreiden, en door de straten de
verpletterende tijd klinkt, dat Sisera gevallen
is. En dat alles spaart de dichteres ons. Zij teekent
de moedersmart niet. Daarvoor heeft zij geen woor-
den. Die is ook niet onder woorden te brengen,
maar wel voelt ge in den nitroep: alzoo moeten
omkomen al Uw vijanden, o Heere! wat
Debora ziet....

Zij ziet het einde van dien dag in Jabin's resi-
dentie.

Zij ziet den avond, die een victorie-avond zou
zijn.

Maar welk een einde, en welk een avond!

Daar komen, neen, geen bekransde overwinnaars,
en geen triumfeerende Sisera, en geen liefjes voor
de mannen, en geen rijke buit, en geen gestikte
kleederen, en geen juichende menigte, maar vluch-
telingen, en nog eens vluchtelingen. En als de
moeder van Sisera door het venster schouwt, ziet
zij de ellendigen, en hoort zij de kreten, dat het
leger verslagen, en de veldheer gedood is, en...

Waar zijt gij nu, wijste der staatsvrouwen?

Wat zult gij nu tot deze gebroken moeder zeg-
gen?

Welken troost biedt gij nu aan deze verscheur-
de ziel?

Zoo eindigt de troost der wereld in bittere te-
leurstelling.

Zoo blijkt haar wijsheid dwaasheid te zijn, en
een dwaasheid, die niet alleen de moeder van
Sisera bedriegt, maar allen, die zonder God en
zonder hoop leven, want „alzoo moeten om-
komen, al Uw vijanden, o Heere!“

Doen deze woorden, en vooral in den mond
van een vrouw, niet pijnlijk aan?

We zouden eerder een bewogen hart en tranen
verwacht hebben, en deernis met die ongelukkige
moeder, maar niets van dat alles. Wanneer Debora
den gevallen geweldenaar ziet, roept zij uit: Alzoo
moeten omkomen.... Kan een vrouw zoo
spreken? Is dat taal van een menschenhart? Mag
Debora Jaël verheerlijken? Kan zij zich verblijden
in den dood van Gods vijanden? Is de Bijbel niet
hard en wreed, en bofst zulk een vervloeking niet
met elk menschelijk gevoel?

Het schijnt zoo, doch vergeet niet, hoe Debora
de dingen beziet.

Zij spreekt deze vloekwoorden niet in zondige
bitterheid.

Het is geen uiting van schuldige haat en wreede
moordlust.

Debora aanschouwt bij het licht des Geestes het
lot van Gods vijanden, en dezen zullen omkomen
en niet gespaard worden. En zeker, dan is de
daad van Jaël niet goed te praten wat betreft
de wijze, waarop ze Sisera doodde, maar deze
vrouw treedt toch op als instrument in Gods hand.
Zij oefent de wraak des Heeren. Zij volvoert Zijn
oordeelen, en Hij is en blijft heilig in al Zijn
richten, en volmaakt in al Zijn straf.

En omdat het de eer des Heeren geldt, kan
Debora zoo spreken.

Zij zocht geen bevrediging van eigen wraak-
begeeren.

Zij ziet in Sisera den vijand van Gods volk,
die Jehovah en Zijn volk heeft gehoond, en nu
onderwerpt zij haar vrouwelijk gevoel aan Zijn eer.
Zij luigt zich, en wij hebben haar daarin te volgen,
voor Zijn recht. Zij legt alles, wat in ons onzuiver
oordeelend menschenhart tegen Gods oordeelen
mocht opkomen, het zwijgen op, en in volle, volle
overgave aan de eer des Heeren, roept zij profetisch
uit: Alzoo komen om al Uw vijanden, o Heere!

Heb toch uw oogen open voor de teleurstelling
der wereld.

Als ge maar rondom u ziet, aanschouwt ge in
de bange ellende van deze dagen het bittere fias-
co, waarop al haar verwachting en troost uitloopt.
Haar wijsheid heeft niet geholpen, en haar tech-
niek heeft geen redding gegeven, en haar liefde-
prediking haatte niet, en al haar cultuurkracht stelde
te leir, en haar socialistische idealen stietten te
pletter, en alles zucht en klaagt bij de desillusies
van stoute droomen.

Dat verwondert ons niet.

Wat afvalt van den hoogen God, moet vallen.

Een wereld, die met den Heere niet rekt, en
Zijn Woord vijandig is, moet bankroet slaan. Dat
is geen grauwe theorie, die in het brein van een
of anderen dweper is opgekomen, maar dat is
de ontzaglijke werkelijkheid van deze dagen. Gods
Woord wordt door de historie gerechtvaardigd, en
zoo komen om al Uw vijanden, o Heere!
Hieraan kan niemand ontkomen.

Dit woord is niet hard, maar de werkelijkheid
is hard.

Wie zich met den schijn bedriegt, zal reeds hier
bedrogen uitkomen, en het ontwaken in de eeuwig-
heid zal bang zijn. De ontgoocheling voor Gods
rechterstoel is wel het schriklijkst fiasco. Te droo-
men van overwinning en geluk en liefde en vrede
en welvaart, en de oogen op te slaan in de hel,
is de ontzettendste teleurstelling, die zich denken
laat. En zij is er „Hoe worden zij als in een
oogenblik tot verwoesting, nemen een einde, wor-
den toniet van verschrikkingen! Als een droom
na het ontwaken; als Gij opwaakt, o Heere! dan
zult Gij hun beed verachten (Ps. 73:19, 20).

Voor Gods volk is het anders.

Voor hen mag het zijn: Ik zal gedurig bij U zijn;
Gij hebt mijn rechterhand gevat; Gij zult mij lei-
den door Uw raad, en daarna zult Gij mij in heer-
lijkheid opnemen (vs 23, 24). Voor hen is er van
geen teleurstelling sprake. Hun zal de helft niet
zijn aangezegd.

K. D.

KERKELIJK LEVEN.

De zeeslang.

Gelijk men weet geeft men in Christelijke Gere-
formeerde kringen een eigenaardige voorstelling van
wat onder ons omtrent de dagonaamde veronder-
stelde wedergeboorte zou geleerd worden.

En „De Wakker“ suggereert haar lezers gedurig,
dat de Gereformeerde Kerken toch heusch zoo
dwalen.

Van onzen kant staat men verbluft, als men
hoort, wat ons in den mond wordt gelegd.

Het gaat ermee als met de zeeslang, waarover
eertijds de wonderlijkste verhalen de ronde deden
en die, naar zeelieden beweerden, door hen was
gezien, maar die steeds aan nuchter onderzoek
ontsnapte.

Zoo heeft ook een van onze lezers de zeeslang
gezien.

Hij geeft er zelfs eenige beschrijving van.

Waar dan dit punt aktueel is, kan het zijn nut
hebben dit merkwaardig schrijven hier op te nemen.

Mijnheer de Redacteur,

In de „Wekker“ heeft een vraag gestaan, be-
treffende de praktijk van het in onze Gereformeerde
Kerken gehuldigde leerstuk der veronderstelde we-
dergeboorte. Er was n.l. iemand die daarvan in
de prediking zoo niets merken kon. De redactie
van „de Wakker“ vond deze vraag erg onnoozel
en ik beken U, M. de R., ik ben dit met de
Redactie van „De Wakker“ volkomen eens. En waar
U in Uw laatste nummer van Uw blad het na-
schrift van „De Wakker“ citeert, verzoek ik U
beleed mij hierover ook iets te laten zeggen.

Ik behoef naar de doorwerking van dit leerstuk
inderdaad niet lang te zoeken. Gisteren nog hoorde
ik een candidaat, die ik overigens met genoegen
aanhoorde, zijn gebed aldus besluiten: Verhoor
ons, o Vader, niet naardat wij verdienen, maar
naardat wij gelooven, dat Christus voor ons
allen verdiend heeft. Wat dunkt U, M. d. R.,

riekt dit niet naar Remonstrantisme? Zeker, ik
wil gelooven, dat 't zoo niet bedoeld is, maar sta ik
hier dan niet voor de verderfelijke praktijk der
veronderstelde wedergeboorte? Een andere predi-
kant hoorde ik spreken van: kinderen Gods die
verloren gingen. En dan het algemaane van de
prediking. Niet zelden hoort men de aanhef van
een gebed: „Wij kinderen Gods, enz.“ Het woord
onbekeerd schijnt wel uit veler kerkelijk woorden-
boek reeds lang geschrapt te zijn. Slechts enkele
predikanten zijn er die nog door hun prediking
als een gouden draad laten loopen, dat het geloof
niet aller is, en hier dan ook een ernstige waar-
schuwing aan verboden.

Genoeg, M. de R., dit wil ik U zeggen, dat
voor mij de kanker is die knaagt aan het leven
onzer kerken, de verderfelijke verbondspraktijk.
O, dat Gods Geest hiervoor toch de oogen moge
openen! Met deze beda wil ik eindigen, U dankende
voor de opname.

Hoogachtend,

W. K.

De inzender teekent daarbij aan:

U kunt naar verkiezing naam en plaats verzwij-
gen, wanneer u er bezwaar tegen heeft.

Nu heb ik zeer zeker bezwaar om naam en
plaats te noemen.

Niet om de plaats.

Want de beide Gereformeerde predikanten aldaar
staan boven alle verdenking.

Maar om den naam van den correspondent.

Gaarne zou ik hem sparen.

En nu kan ik beter vrij uit spreken, als zijn naam
er niet, dan als hij er wel onder staat.

Ik hoop door dit artikel tot hem te komen in
den geest der zachtmoedigheid. Maar toch zal ik
hem wel even met de roede moeten aanraken.

En het zou niet aangenaam voor hem zijn, wan-
neer dit ten aanschouwe van zulk een groot lezers-
publiek geschiedde.

Nu heeft mijn schrijven iets onpersoonlijks.

En dan moet ik beginnen met op te merken,
dat onze broeder blijkbaar niet heel scherp luistert
of althans gesproken woorden niet letterlijk weer-
geven kan.

Volgens hem zou de bewuste kandidaat gebeden
hebben: „Verhoor ons, o Vader, niet naardat wij
verdiend hebben, maar naardat wij gelooven, dat
Christus voor ons allen verdiend heeft“.

Deze zin loopt niet. Dit is werkelijk kromme taal.
En het is niet aan te nemen, dat iemand van aka-
demische vorming zich zoo hebben uitgedrukt.

Maar nu de inhoud.

Blijkbaar is de inzender van meening, dat in
die zinsrede ligt opgesloten, dat volgens den kan-
didaat alle menschen in de gemeente bekeerd of
wedergeboren zijn.

Op dit punt komt echter de onkunde van onzen
broeder aan het licht, behoort hij zich den weg
door een zijner predikanten bescheidenlijker te laten
uitleggen en moet hij den Heere bidden om meer
geestelijke onderscheiding.

Want hoe staat deze kwestie?

Wij zullen haar nu eens praktisch aanvatten
en het dieper dogmatische voor een anderen keer
bewaren.

Wat beteekent het gebed van den voorganger
der gemeente?

Dit, dat hij uitdrukking geeft aan het gebed, wat
uit de gemeente tot God opstijgt.

Hij is, zooals men dat wel noemt, de „mond“
of de „tolk“.

En wie nemen er nu deel aan dat gebed der
gemeente?

De onbekeerden?

De onwedergeborenen?

Maar die roepen den Heere niet aan.

Die prevelen misschien wel wat na, maar echt
bidden kunnen zij niet.

Bidden is het voornaamste stuk der dankbaar-
heid en daarom zij, die bidden, moeten eerst met
hun zonden en met Christus als Verlosser te doen
hebben gekregen.

De prediker bidt dan ook nooit uit naam
van de onbekeerden, maar wel voor de onbe-
keerden.

Maar als hij dan alleen uit naam van de ware
bidders spreekt, dan mag hij toch zeker wel danken,
dat Christus voor hen alles verdiend heeft?

Op het standpunt van den inzender zou in de
kerk niet eens mogen gebeden worden: Onze
Vader, die in de hemelen zijt.

Zóó kunnen en mogen onbekeerden den Heere
niet aanspreken.

Maar waar de Heere dit gebed Zijn discipelen
en Zijn kerk heeft gegeven, daar mag immers ook
de prediker gerust zeggen: Wij, kinderen Gods?

Als God „onze Vader“ is, dan zijn wij toch Zijn
kinderen?

Over de zielsgesteldheid, waarin de geloovige
soms kan verkeeren, spreek ik nu niet.

Daar gaat het niet over.

Laat onze broeder eens aandachtig nalezen de
formuliergebeden vóór en na de predikatie, welke
hij achter in zijn psalmboek vinden kan.

En dan zal hij zien, dat de uitdrukkingen, waar-
aan hij zich geörgerd heeft, daarin nog veel ster-
ker voorkomen.

Nemen we eens deze passage uit „het gebed voor
allen nood der christenheid, om gebruikt te wor-
den op den rustdag na de eerste predikatie“.